

ÅRSMÖTESPARLÖR

Jahkečoahkkinparlöra

Gova: Ol-Ánte Sikku

OVDASÁTNI

Lea hui suohtas ahte sámi nuorain lea beroštupmi sámi gielaide, ja dat addá midjiide Sámi giellaguovddážis movtta hutkat ain eanet strategijaid got sahtášeimmet loktet sámi giellageavaheami.

Dát jahkečoahkkin-sáttnegirjjáš mas leat politikhalaš doahpagat ja cealkagat, geahpida sámegiela geavaheami čoahkkimiin, jahkečoahkkimiin, Sámedikki dievasčoahkkimis ja politikhalaš bargguin.

Mii sávvat Didjiide lihku ja ovdáneami sámegiela geavahemiin iežadet boahtte-vaš čoahkkimiin.

Sámi giellaguovddáš

Ingegerd Vannar, Sylvia Sparrock

SISDOALLU

Doahpagat jahkečoahkkimis	4
Buorit sánit čoahkkima oktavuođas	9
Bellodagat Sámedikki dievasčoahkkimis	11
Sámedikki lávdegottit	12
Ruota riikkabeaivvebellodagat.....	12
Departemeanttat ráddhehusas.....	12
Stáhtarádit ruota ráddehusas.....	13

DOAHPAGAT JAHKEČOAHKKIMA OKTAVUOÐAS

DAVVISÁMEGILLII	PÅ SVENSKA
Dábálaš dajaldagat	Vanliga fraser
"Dal leat ollen (vuosttaš, nuppi, goalmmát, njealját, viðát, guðát jna.) čuoggái, ja..."	"Nu har vi kommit till (första, andra, tredje, fjärde, femte, sjätte osv.) punkten, och..."
"(vuosttaš, nuppi, goalmmát, njealját, viðát, guðát jna.) paragráfa lea..."	"Paragraf nummer (ett, två, tre, fyra, fem, sex osv.) är..."
Go lea jienasteapmi, cealká čoahkkilahttu: "juo", jus lea ovttaoavilis.	Under omröstning säger mötesledamot: "ja", om man instämmer med förslaget.
Jienasteamis sáhttá čoahkkilahttu sihtat rehkenastit jienaid, cealkke: "gáibidan rehkenastit jienaid."	Under omröstning kan en mötesledamot kräva voting, meddela mötet "voting."
Jienasteamis sáhttá čoahkkilahttu sihtat ráddádallama, cealkke: "gáibidan ráddá-dallama."	Under omröstning kan en mötesledamot kräva rådsslag, säg då: "jag kräver rådsslag."
"Digaštallan lea dal rabas."	"Debatten är nu öppen."
"Digaštallan lea dal loahpahuvvon."	"Debatten är nu avslutad."
"Čáhkavuorru lea rabas" vai "sátnti lea friddja".	"Ordet är fritt."
"Leatgo evttohusat?"	"Finns det förslag?"
"Leatgo nuogis evttohusat?"	"Finns det fler förslag?"
"Sáhttit go mearridit?"	"Kan vi gå till beslut?"
"Giitu."	"Tack."
"Leage buorre!."	"Varsågod!."
DAJALDAGAT JAHKEČOAHKKIMIS	
FRASER PÅ ÅRSMÖTET	
Jahkečoahkkima rahpan Ságadoalli dehe soames iežá doallá sártni ja rahpá jahkečoahkkima.	Årsmötets öppnande Ordförande eller någon annan håller ett anförande och öppnar årsmötet.
"...dál de raban (organisašvnna namma) (gallát jahkečoahkkima) jahkečoahkkima (báiki)."	"...härmed öppnar jag (organisationens namn) (vilket årsmöte i ordningen) årsmöte i (ort)."
Čoahkkilahtuid nammačuorvun Čoahkkilahtut čurvojuvvojit nammačuor-vunlisttu jelgi.	Upprop av mötesledamöter Mötesledamöter ropas upp efter upp-ropslistan.
Dal de galgat čuorvut čoahkkilahtuid geat oassálastet jahkečoahkkimis. Jus leat sajis/ dás, vástít "juo."	Här kommer vi att ropa upp de mötes-ledamöter som deltar på årsmötet. Om du är närvarande, svara "ja."

Čuoggá loahpageažis muiṭaluvvo galle lahtu leat čoahkkimis. "(lohu omd. 63) čoahkkinlahtu leat sajis."	Avsluta punkten med att berätta hur många deltagare som är närvarande på mötet. "(antalet t.ex. 63) mötesledamöter är närvarande."
Čoahkkima dohkálašvuohta Čielggadeapmi goas ja got gohčun ja áššebáhpipat leat juhkojuvvon miellahtuide. Dás jerrojuvvo jahkečoahkkimis jus gohčun ja áššebáhpipat leat sáddejuvvon njuolggadusaídjal gelgi. (Diehtin dihte jus lea dohkálaš doallat čoahkkima.)	Mötets behörighet Redovisning av när och hur kallelse och handlingar har delgivits till medlemmarna. Här frågar man om kallelse och handlingar har kommit medlemmarna till del enligt stadgarna. (Detta för att se ifall mötet har behörighet.)
"Sáhttágó jahkečoahkkim dohkkehít got ja goas jahkečoahkkima gohčun ja áššebáhpipat leat juhkojuvvon miellahtuide?"	"Godkänner årsmötet att kallelsen och handlingarna för årsmötet har delgivits medlemmarna på rätt sätt?"
"Mon gávnnahan ahte jahkečoahkkim nu dakhá/ii daga."	"Jag finner att årsmötet så gör/så inte gör."
Čoahkkinjodiheaddji, várre čoahkkinjodiheaddjit ja čálli válljen	Val av mötesordförande, vice mötesordföranden och sekreterare.
Dárkkisteaddji válljen	Val av justerare
"Leatgo evttohusat?"	"Finns det förslag?"
"Leatgo nuogis evttohusat?"	"Finns det nog med förslag?"
"Sáhttit go mearridit?"	"Kan vi gå till beslut?"
"Sáhittigo válljet (namma) čoahkkinjodiheaddjin/várre čoahkkinjodiheaddjin/čállin?"	"Kan vi välja (namn) som mötesordförande/vice mötesordförande/sekreterare?"
"Mon gávnnahan ahte mii leat válljen (namma) čoahkkinjodiheaddjin/várre čoahkkinjodiheaddjin/čállin."	"Jag finner att vi har valt (namn) till mötesordförande/vice mötesordförande/sekreterare.."
Ášselisttu dohkkeheapmi Coahkkinjodiheaddji manná čađa áššelisttu.	Godkännande av dagordningen Mötesordföranden går igenom dagordningen.
"(Vuosttaš, nuppi ja goalmmát) čuoggá leat juo mannan čađa. Boahtte čuoggá lea (lohu ja čuoggá namma) viidáset lea (lohu ja čuoggá namma) jna."	"(Första, andra och tredje) punkten har vi redan gått igenom. Nästa punkt är (siffra och namn på punkten). Vidare har vi (siffra och namn på punkterna) osv."
"Sáhkavuorrula dal rabas" vai "sáttni lea friddja".	"Ordet är fritt."
"Sáhttit go mearridit?"	"Kan vi gå till beslut?"
"Dohkkehago jahkečoahkkim ášselisttu" vai "dohkkehago jahkečoahkkim ášselisttu evttohuvvon rievadusaiguin."	"Godkänner årsmötet dagordningen?" eller "godkänner årsmötet dagordningen med de förändringar som föreslagits?"
"Mon gávnnahan ahte jahkečoahkkim dohkkeha ášselisttu."	"Jag finner att årsmötet godkänner dagordningen."

Stivra doaibmačilgehus Stivra čilge doaibmačilgehusa.	Styrelsens verksamhetsberättelse Styrelsen redovisar verksamhetsberättelsen.
"De stivra beassá čilget mannan jagi doaibmačilgehusa. Leage buorre!"	"Då får styrelsen redovisa förra årets verksamhetsberättelse. Varsågod!"
Ekonomalaš čilgehus Rehketoalli beassá ovdanbuktit čilgehusa.	Ekonomisk berättelse Kassören får redovisa berättelsen.
"De beassá rehketoalli ovdanbuktit ekonomalaš čilgehusa. Leage buorre!"	"Då får kassören redovisa den ekonomiska berättelsen. Varsågod!"
Rehketoallodárkkisteaddji čilgehus "De beassá rehketoallodárkkisteaddji dehe rehketoalli ovdanbuktit čilgehusa. Leage buorre!"	Revisionsberättelse "Då får revisorn eller kassören redovisa revisionsberättelsen. Varsågod!"
"De gjitit stivra/rehketoalli /rehketoallodárkkisteaddji čielgadeami ovdas."	"Då tackar vi styrelsen/kassören/revisorn för redovisningen."
"Sáhkavuorru lea dal rabas" vai "sáttni lea friddja".	"Ordet är fritt."
"Sáhttít go mearridit?"	"Kan vi gå till beslut?"
"Dohkkehago jahkečoahkkin (omd. 2021) doaibmačilgehusa?"	"Godkänner årsmötet (t.ex. 2021-års) verksamhetsberättelse?"
"Mon gávnahan ahte jahkečoahkkin dohkkeha/ii dohkket doaibmačilgehusa"	"Jag finner att årsmötet godkänner/inte godkänner verksamhetsberättelsen."
"Váldágó jahkečoahkkin dán ekonomalaš čilgehusa (jahki omd. 2021 buorrin?)" vai "Dohkkehago jahkečoahkkin dán (omd. jagi 2021) ekonomalaš čilgehusa?"	"Kan årsmötet godta och lägga den ekonomiska berättelsen som rör år (år t.ex. 2021) till handlingarna?"
"Mon gávnahan ahte jahkečoahkkin váldá/ii váldde dán ekonomalaš čilgehusa buorrin." vai "Mon gávnahan ahte jahkečoahkkin dohkkeha/ii dohkket dán ekonomalaš čilgehusa."	"Jag finner att årsmötet godkänner/inte godkänner den ekonomiska berättelsen."
"Giittán rehketoallodárkkisteaddji dán ekonomalaš čilgehusa ovttas."	"Vi tackar revisorn för den ekonomiska berättelsen."
Ovddasvástádusfriddjavuhta stivrii Dábálaš lea ahte soames gií ii leat stivras jodiha dán čuoggá.	Ansvarsfrihet för styrelsen Vanligtvis är det någon som inte sitter i styrelsen som håller i denna punkt.
Dás boadán jeerrat jahkečoahkkimis jus sáhttít addit ovddasvástádusfriddjavuoda stivrii mannan jagi barggu ovddas. (Jus addit, de mearkkaša ahte jahkečoahkkin dohkkeha buot stivra bargguid ja got sii leat hálldašan organisašuvnna ja ekonomiija).	Här kommer jag att fråga om årsmötet beviljar styrelsen ansvarsfrihet för det gångna året. (Om ansvarsfrihet beviljas godkänner årsmötet styrelsens arbete samt hur de har förvaltat organisationen och ekonomin).
"Sáhkavuorru lea rabas" vai "sáttni lea friddja."	"Ordet är nu fritt."

"Sáhttit go mearridit?"	"Kan vi gå till beslut?"
"Addágó jahkečoahkkin ovddasvástádus-friddjavuoda stivrii mannan jagi barggu ovddas?"	"Kan årsmötet ge styrelsen ansvars-frihet för det gångna årets arbete "
"Mon gávnahan ahte stivra oažžu/ii oaččo ovddasvástádusfriddjavuoda jahkečoahk-kimis mannan jagi barggu ovddas."	"Jag finner att årsmötet ger/inte ger styrelsen ansvarsfrihet för det gångna årets arbete."
Mošuvnna Čoahkkinjodiheaddji manná čađa mošuv-nnaid mat leat boahtán organisašuvdnii.	Motioner Mötesordföranden går igenom de motioner som inkommit till organisationen.
"Álgit mošuvnnain man namma lea (namma)." Jus gávdno áššeovvdideaddji (omd. son gii lea čállán dan) de diktá čoahkkin-jodiheaddji su ovdanbuktit mošuvnna. "Dán ášši lea (namma) ovddidan/gálibidan. League buorre!"	"Vi börjar med motionen som heter (namn)." Om det finns en föredragande (t.ex. personen som skrivit den) så ska mötesordföranden låta denna föredra motionen. "Här är (namn på personen) föredragande. Varsågod!"
Jus stivra hálíida vástidit ášši, de galgá čoahkkinjodiheaddji nu diktit. "Stivras boahtá (namma) vástidit mošuvnna. League buorre!"	Om styrelsen vill besvara ärendet, ska mötesordföranden tillåta det. "Från styrelsen kommer (namn) svara på motionen. Varsågod!"
"Čoahkkinlávdi lea rabas" vai "sátni lea friddja."	"Ordet är fritt."
"Sáhttit go mearridit?"	"Kan vi gå till beslut?"
"Dohkkehago jahkečoahkkin mošuvnna (namma)" vai "Dohkkehago jahkečoahk-kin mošuvnna (namma) rievadusaiguin?"	"Godkänner årsmötet motionen som heter (namn)" eller "Godkänner årsmötet motionen som heter (namn) med ändringar?"
"Mon gávnahan ahte jahkečoahkkin dohk-keha/ii dohkket mošuvnna."	"Jag finner att årsmötet godkänner/inte godkänner motionen."
Doaibmaplána Dás stivra beassá čilget organisašuvnna evttohuvvon doaibmaplána.	Verksamhetsplan Här presenterar styrelsen den föreslagna verksamhetsplanen.
Bušeahhta Dás stivra beassá čilget evttohuvvon bušeahta.	Budget Här presenterar styrelsen den föreslagna budgeten.
"Dal stivra galgá buktit ovdan evttohuvvon doaibmaplána/bušeahta. League buorre!"	"Här kommer styrelsen redovisa den föreslagna verksamhetsplanen/budgeten. Varsågod!"
"...giitu (namma). Čoahkkinlávdi lea dal rabas." vai "sátni lea friddja."	"...tack (namn). Ordet är fritt."
"Sáhttit go mearridit?"	"Kan vi gå till beslut?"

"Dohkkehago jahkečoahkkin evttuhuvvon doaibmaplána/bušehta?" vai "Dohkkehago jahkečoahkkin evttuhuvvon doaibmaplána/bušehta rievdadusaiguin?"	"Godkänner årsmötet den föreslagna verksamhetsplanen/budgeten?" eller "Godkänner årsmötet den föreslagna verksamhetsplanen/budgeten med ändringar?"
Mon gávnahan ahte jahkečoahkkin dohkeha/ii dohkket doaibmaplána/bušehta."	"Jag finner att årsmötet godkänner/inte godkänner verksamhetsplanen/budgeten."
Miellahttodivat Stírra lea ovdagihpii evttohan divada. Čoahkkinjodiheaddji muitala dán, ovdalgo raphael sáhkavuoru.	Medlemsavgift Styrelsen har på förhand föreslagit avgiften. Mötesordföranden redovisar denna innan debatten öppnas.
"Stírra lea evttohan (divat) ruvnu miel-lahttodivadin. Čoahkkinlávd lea dal rabas vai "sátni lea friddja."	"Styrelsen föreslår (avgift) kronor som medlemsavgift. Ordet är nu fritt."
"Sáhttít go mearridit?"	"Kan vi gå till beslut?"
"Dohkkehago jahkečoahkkin (divat) ruvnu miellahttodivadin?"	"Godkänner årsmötet (avgift) kronor som medlemsavgift?"
"Mon gávnahan ahte jahkečoahkkin lea mearridan (divat) ruvnu miellahttodivadin."	"Jag finner att årsmötet har beslutat (avgift) kronor som medlemsavgift."
Stírra válljen Dás beassá válgalávdegoddi evttohit lahtuid stírvii. "Sáhkavuoru lea dal rabas ja dal lea vejolaš evttohit odda lahtuid stírvii. Leage buorre!"	Val av styrelse Här får valberedningen föreslå ledamöter till styrelsen. "Nu är ordet fritt och det finns möjlighet att föreslå andra personer som styrelseledamöter. Varsågod!"
Rehketdoallodárkkisteddjiid válljen Dás beassá válgalávdegoddi evttohit rehketdoallodárkkisteddjiid. "Sáhkavuoru lea dal rabas ja dal lea vejolaš evttohit eará olbmuid rehketdoallodárkkisteaddjin. Leage buorre!"	Val av revisorer Här får valberedningen föreslå revisorer. "Nu är ordet fritt och det finns möjlighet att föreslå andra personer som revisorer. Varsågod!"
Válgalávdegotti válljen "Go válgalávdegoddi ii sáhte evttohit iežas lahtuid, de lea sáhkavuoru rabas evttohit. válgalávdegoddái."	Val av valberedning "Eftersom valberedningen inte kan föreslå sina egna ledamöter, är ordet fritt att föreslå personer till valberedningen."
"Leatgo evttohusat?"	"Finns det förslag?"
"Leatgo eanet evttohusat?"	"Finns det fler förslag?"
"Sáhttít go mearridit?"	"Kan vi gå till beslut?"
"Sáhttigo válljet (namma) stírvii/válgaláv-degoddai/rehketdoallodárkkisteaddjin?"	"Kan vi välja (namn) till styrelsen/valberedningen/som revisor?"
"Mon gávnahan ahte jahkečoahkkin lea válljen (namma) (stírvii/válgalávdegoddái/rehketdoallodárkkisteaddjin.)"	"Jag finner att årsmötet har valt (namn) till styrelsen/valberedningen/som revisor."

Eará áššit Dás leat buot eará áššit mat leat evttohuvvon go jahkečoahkkkin dohkkehii áššelistu.	Övriga frågor Här tas alla övriga frågor upp som blivit föreslagna vid punkten om godkännandet av dagordningen.
Čoahkkima loahpaheapmi Sátnejodíheaddji vai soames eará doallá sártni. Čoahkkinjodíheaddji loahpaha jahkečoahkkima: ”..de loahpahan (organisašvnna namma) (gallát jahkečoahkkima dehe jagi) jahkečoahkkima (báiki).”	Mötets avslutande Mötesordförande eller någon annan håller ett tal. Mötesordförande avslutar årsmötet: ”...härmed avslutar jag (organisationens namn) (vilket årsmöte i ordningen) årsmöte i (ort).”

BUORIT SÁNIT ČOAHKKIMA OKTAVUODAS

anföra	cealkit
anslag	meroštus, meroštallan
ansvarsfrihet	ovddasvástádusfriddjavuohta
arvode	bálká
berättelse	čilgehus
beslut	mearrádus
besluta	mearridit
budget	bušeahutta
budgetdebatt	bušeahttadigaštallan
budgetår	bušeahttajahki
dagordning	áššelistu
debatt	digaštallan
debattregler	digaštallannjuolggadusat
demokrati	demokratija, álbmotváldi
departement	departemeanta
ersättare	sadjásaš
folkrörelse	álbmotlihkadus
fråga	jearaldat
frägestund	jearahallanboddu
föredra	ovdanbuktit

föredragande	áššemeannudeaddji
föredragningslista	áššelistu
förtroendevald	luohttámušolmmoš
handling	áššebábir, dahku
kallelse	gohčun
ledamot	lahttu, áirras
lottning	vuorbádus, vuorbádallan
majoritet	eanetlohku
mandat	mandáhta
mandatperiod	mandáhtaígodat
medlem	miellahttu
minister	ministtar
minoritet	unnitlohku
motion	mošuvdna
myndighet	eiseváldi
mötessordförande	čoahkkinjođiheaddji, ságadoalli
omröstning	jienastus, jienasteapmi
ordinarie val	dábálaš válga
parlament	parlameanta
parti	bellodat
plenum	dievasčoahkkin
politik	politihkka
politiker	politihkkár
protokoll	beavdegirji
redovisa	čilget
redovisning	čilgehus
regeringen	ráddhehus
remiss	remissa
replik	replihkka
revisor	rehketdoallodárkkisteaddji
riksdagen	riikkabeaivi

självbestämmande	iešmearrideapmi
självstyre	ieštivrejupmi
skrivelse	čálus
sluten omröstning	giddejuvvon jienasteapmi
styrelse	stivra
styrelseledamot	stivralahttu, stivraáirras
styrelsemöte	stivračoahkkin
styrelseordförande	stivrajodiheaddji
stängda dörrar	giddejuvvon uvssat/gitta uvssat
tal	sárdni
talarlista	sátnevuorrolistu
talordning	sátneortnet
utfrågning	jearahallan
utskott	lávdegoddi
val	válga
valberedningen	válgalávdegoddi
votering	jienasteapmi, jienastus
yrka	árvavit
yttrande	cealkámuš
ärende	ášši
öppen omröstning	rabas jienasteapmi

BELLODAGAT SÁMEDIKKI DIEVASČOAHKKIMIS

	Guovssonásti
Jakt- och fiskesamerna	
Landspartiet Svenska Samer	
	Min Geaidnu, Mijá Gäjnno, Mijjan Geajduuo, Mijjen Geajnoe
Samelandspartiet	Sámiid riikkabellodat
Samerna	Sámit
Skogssamerna	VuovdEGA

SÁMEDIKKI LÁVDEGOTTIT

Hälso-, äldre- och idrottsnämnd	Dearvvasvuoda-, boarráiid- ja valástallanlávdegoddi
Kulturnämnden	Kulturlávdegoddi
Näringssnämnden	Ealáhuslávdegoddi
Rennäringssnämnden	Boazoealáhuslávdegoddi
Språknämnden	Giellalávdegoddi
Valnämnden	Válgalávdegoddi
Ungdomsrådet	Nuoraidráddi

RUOTA RIIKKABEAIVEBELLODAGAT

Centerpartiet	Guovddášbellodat
Kristdemokraterna	Risttalaš demokráhtat
Liberalerna	Liberálat
Miljöpartiet	Birasbellodat
Moderaterna	Moderáhtat
Socialdemokraterna	Sosiálademokráhtat
Sverigedemokraterna	Ruotademokráhtat
Vänsterpartiet	Gurutbellodat

DEPARTEMEANTTAT RÁÐÐEHUSAS

Arbetsmarknadsdepartementet	Bargomárkandepartemeanta
Finansdepartementet	Ruhtadandepartemeanta
Försvarsdepartementet	Suodjalusdepartemeanta
Infrastukturdepartement	Infrastrukturdepartemeanta
Justitiedepartementet	Vuoigatvuodadepartemeanta/Justiisa-departemeanta
Kulturdepartementet	Kulturdepartemeanta
Miljö- och energidepartementet	Biras- ja energijadepartemeanta
Näringssdepartementet	Ealáhusdepartemeanta
Socialdepartementet	Sosiáladepartemeanta
Statsrådsberedningen	Stáhtaráððedoaimmrus
Utbildningsdepartementet	Oahpahuusdepartemeanta
Urikesdepartementet	Olgoriikkadepartemeanta

STÁHTARÁÐIT RUOTA RÁÐDEHUSAS

statsminister	stáhtaministtar
arbetsmarknadsmänsk	bargomárkanministtar
civilminister	siviilaministtar
energi- och digitaliseringensmänsk	energijja- ja digitaliserenministtar
eu-minister	eu-ministtar
finansminister	ruhtadanministtar
finansmarknads- och bostadsminister, biträande finansminister	ruhtamárkan- ja orohatministtar, várre ruhtadanministtar
försvarsminister	suodjalusministtar
infrastrukturminister	infrastrukturministtar
inrikesminister	sisriikkaministtar
justitie- och migrationsminister	vuoigatvuða- ja migrašuvdna-ministtar
jämställdhetsminister samt minister med ansvar för arbetet mot diskriminering och segregation	dásseárvoministtar ja ministtar geas lea ovddasvástádus vealahaneasttadeapmái
kultur- och demokratimänsk samt minister med ansvar för idrottsfrågorna	kultur- ja demokratijjaministtar ja ministtar geas lea ovddasvástádus valáštallanjeardagaide
landsbygdsminister	báikegoddeminsttar
miljö- och klimatminister samt vice statsminister	biras- ja dálkkádatministtar ja várrestáhtaministtar
minister för högre utbildning och forskning	alit oahppo- ja dutkanministtar
minister för internationellt utvecklingssamarbete	riikkaidgaskasaš ovddidanovttas-bargguid ministtar
näringsminister	ealáhusministtar
socialminister	sosiálaministtar
socialförsäkringsminister	sosiálaoadjoministtar
utbildningsminister	oahpahusministtar
utrikesminister	olgoriikkaministtar
utrikeshandelsminister och minister för nordiska frågor	olgoriikkagávpeministtar ja daviriikkaidáššiidministtar

DU IEŽAT MEARKKAŠUMIT

Sámediggi

Sámedigge Sámiediggie Saemiedigkie Sametinget

Box 90, 981 22 Giron/Kiruna
Besöksadress: Adolf Hedinsvägen 58
Tel: 0980-780 30
www.sametinget.se